

Gespreksverslag ontwikkelgesprek bachelor en Ad opleiding

Tourism Management

Datum: 17-02-2023

Het ontwikkelgesprek vond plaats na afronding hersteltraject.

Aanwezig: Voorzitter panel en tweede lid.
Opleidingsmanager, twee docenten van de opleiding en een notulist.

De opleiding wilde graag met de panelleden van gedachten wisselen over (1) de samenhang versus de zelfstandige positie van de Ad ten opzichte van de Bachelor en (2) het realiseren van een optimale overgang van de Ad naar de Bachelor.

Landelijk wordt er gewerkt aan een nieuw (opleidings-)profiel voor alle (8) toerisme opleidingen in Nederland. Dit landelijke opleidingsprofiel wordt geactualiseerd voor de komende 6 jaar. Daarnaast wordt er nu ook gewerkt aan een landelijk profiel voor de Ad. In de landelijke discussie(s) spelen verschillende thema's. De vraag is nu welke gevolgen dit heeft voor de inhoud van de bachelor en Ad opleiding binnen HZ.

Beide opleidingen zijn primair economische opleidingen die, binnen HZ gepositioneerd zijn in het economisch domein. De opleiding neemt daarom landelijk ook deel aan overleg met andere economische opleidingen en opleidingen op het gebied van toerisme.

Begrippen als sustainability, duurzaamheid en verantwoord ondernemen worden steeds belangrijker. Aan de andere kant moet er een business worden gerund en moet er toch ook winst worden gemaakt om als bedrijf financieel gezond te blijven. Balans is daarbij belangrijk maar soms wel lastig.

De voorzitter geeft aan dat er bij BUAS gebruik wordt gemaakt van het 6 kapitalen model. Een model waarin je, naast de economische waarde, ook andere waardes meeneemt in je besluitvorming. Het model kan inzichtelijk maken op welke wijze bepaalde keuzes op de verschillende waardes invloed hebben. Het kan helpen om zaken inzichtelijk te maken zonder door te slaan (op een bepaalde waarde). Uiteindelijk is het zaak dat de drie P's (People/Planet/Profit) in balans komen.

De nieuwe/jongere generatie hoeft er gelukkig niet meer van overtuigd te worden dat verantwoord ondernemen belangrijk is, die zien dat al. Het is vooral aan de opleidingen om goede -hierbij passende- opdrachten binnen te halen. Binnen de opleiding is daar nu ook al aandacht voor veranderende verdienmodellen waarbij het accent verschuift van economisch naar ecologisch.

De vraag is nu hoe dit te vertalen naar een opleidingsprogramma van de Ad (in 120 EC)? Waar leg je als opleiding de grens tussen 'oude economische vaardigheden' en thema's als sustainability en verantwoord ondernemen binnen een nieuw curriculum?

Het is belangrijk dat een nieuw curriculum in ieder geval een behoorlijke economische basis heeft. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het kunnen opstellen van een jaarrekening, zeker ook van belang

wanneer studenten voor zichzelf willen beginnen. Voor overige onderdelen is het de vraag of het voldoende is als studenten zaken begrijpen of moeten zij ook in staat zijn e.e.a. zelf op te stellen? Interdisciplinair samenwerken is iets dat we steeds vaker zien. Het is vanuit de opleiding daarom belangrijk dat studenten in staat zijn te overleggen met professionals van andere disciplines.

Voor het nieuwe curriculum zou het uitgangspunt kunnen zijn dat interpreteren belangrijker is dan het zelf opstellen. Daarbij is het uiteraard wel een voorwaarde dat 'de ander' ook over de schutting kan en wil kijken. De muren tussen verschillende disciplines moeten lager of zelfs helemaal weg. De professional van de toekomst moet in staat zijn bruggetjes tussen disciplines slaan.

Het onderscheid tussen de Ad van de Bachelor ligt dan vooral op het uitvoeringsniveau. Waarbij de werkzaamheden binnen niveau 5 meer gericht zijn op tactisch organiserend niveau en niveau 6 op strategisch niveau.

Wat betekent een nieuw curriculum voor de overgang van Ad naar Bachelor?

Op dit moment zijn de studentenaantallen klein. Dat is binnen HZ niet ongebruikelijk. Zeeland is een krimpregio. Er zijn vooral zorgen over de instroom, en dan met name voor de Ad. Binnen de Ad is op het moment sprake van zo'n 5 studenten per cohort. In de huidige situatie worden overgangsprogramma's op maat gemaakt. Het team is klein, docenten zijn de spreekwoordelijke schapen met de 5 poten.

Tip vanuit het panel is om vooral goed na te denken over welke student(en) je wilt afleveren.

Grote(re) bedrijven zijn tegenwoordig veel minder kritisch op de inhoud van de opleiding maar stellen eerder eisen aan zaken als lees- en schrijfvaardigheid en het kritisch kunnen denken en handelen. Bedrijven gaan ervanuit dat als een student dat (goed) kan de rest vanzelf komt. Er wordt steeds minder naar het diploma gekeken maar veel eerder naar of iemand past binnen het bedrijf. Denk als opleiding na over de balans tussen enerzijds de ontwikkeling van professionele vaardigheden die generiek zijn voor elke afgestudeerde bachelor professional en anderzijds de BOKS voor een tourism professional.

Het team ziet zeker het belang van deze onderwerpen maar hoe toets je dat? De opleiding zet op dit moment vooral in op het stimuleren van een proactieve houding. Dit doet de opleiding bijvoorbeeld door te werken met workshops. Echter 'hard' toetsen kun je die onderdelen niet.

De voorzitter geeft aan dat we in het hbo veel meer toe zouden moeten naar een holistisch manier van toetsen. Niet alles hoeft altijd schriftelijk. Zet in op instrumenten om ook soft skills inzichtelijk te maken. Probeer daarom niet alles dicht te timmeren, dat kost ook veel tijd.

Ga op zoek naar de balans tussen 'meten' (toetsing) en 'weten' (timmermansoog) en zorg voor een mooi evenwicht, anders heb je straks iets uit te leggen bij de accreditatie.